

Robiąc od paru lat próby teatralne w domu pomocy społecznej w Jonkowie mogliśmy obserwować jak żywiołowo wyrasta po drugiej stronie ulicy nowe osiedle. Nowe osiedle, efekt boomu developerskiego, efekt polskiego kapitalizmu, ale też kryzysu. „Duch czasu, mechanizm ekonomiki nie oszczędził i naszego miasta i zapuścił chciwe korzenie na skrawku jego peryferii, gdzie rozwinął się w pasożytniczą okolicę” (B. Schulz, Ulica krokodyli).

Ukazując rzecz w nieco szerszym kontekście, należy wspomnieć, że sięgnęliśmy po teksty Schulza w momencie, gdy dwa lata temu straszne nożyce „ekonomiki” zagroziły egzystencji naszego teatru. Zmusiły nas one do rozmyślań o konieczności opuszczenia tej pięknej okolicy. Niełatwo było jednak podjąć decyzję. Wyruszając w drogę, nie można było przecież zabrać ze sobą budynku. W dodatku urósł on teraz w naszych oczach, niemalże dorównując budowli opisanej przez Schulza w opowiadaniu *Republika marzeń*. Opis sprzed osiemdziesięciu lat brzmiał jak przepowiednia:

(...) blockhaus, forteca, (...) na wpół teatr, na wpół laboratorium wizyjne. Cała natura miała być wprzęgnięta w jego orbitę. Jak u Szekspira, teatr ten wybiegał w naturę, niczym nie odgraniczony, wrastający w rzeczywistość, biorący w siebie impulsy i natchnienie z wszystkich żywiołów (...)

Podobieństwo realnego i wyobrażonego było uderzające, robiliśmy przecież właśnie w teatrze *Cztery żywioły*. W tamtym czasie wydarzyło się coś jeszcze. Zmarł Albin. Wraz z tą śmiercią coś się skończyło, coś się domknęło. Albin Krajewski był protagonistą naszych dps-owych projektów teatralnych i całego „teatru potrzebnego”. Narodził się wtedy pomysł, by wykorzystać tekst Schulza, który jako całość skupiony jest wokół postaci Ojca i stworzyć Albinowi swego rodzaju „hommage”. Był Ojcem w „Weselu”, no i na co dzień nosił jakąś charyzmę. Ci, którzy go odwiedzali w pokoiku, będącym jego rzeźbiarskim atelier, pamiętają.

Jedna scena wbiła mi się szczególnie w pamięć, jak to duch, czy dusza błądzi w tunelu, aby zobaczyć, spotkać drugiego człowieka, jest tu wykorzystany rękaw z materiału, co obrazuje człowieka w innym wymiarze.